TARİH Sınıf-11

OGM MATERYAL
ORTAÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

KONU AVRUPA'DA DEĞİŞİM ÇAĞI

AVRUPA'DA DEĞİŞİM ÇAĞI

Batı, üç esas üzerinde temellerini oluşturarak bugününü inşa etmeye başlamıştır. Bunlar; Hristiyanlık, Feodalite ve Rönesans'tır." Marc Bloch (Mark Bloh)

XVI. yüzyılın başlarına kadar Avrupa'da siyasi, sosyal ve ekonomik alanda en yetkili kurum Roma Katolik Kilisesi ve bu kiliseyi temsil eden Papalık' tır. Dinî bir kurum olan Papalık, XVI. yüzyılın ilk çeyreğinde uyguladığı etkin politikalarla İtalyan şehir devletlerinin en güçlülerinden biri hâline gelmiştir.

Özellikle eğitim ve öğretim alanında Oxford, Paris ve Bologne gibi dönemin önemli üniversitelerinde söz sahibi olan Papalık, buralarda Aristo ve Batlamyus'un öğretilerini okutmuştur. Bu öğretilere karşı çıkanlar ise Engizisyon mahkemelerinde yargılanmıştır.Hristiyanlıktan uzaklaşan insanları cezalandırmak amacıyla kurulan Engizisyon mahkemeleri ile kilise kendi ceza mekanizmasını oluşturmuş, bundan dolayı da bilimsel çalışmalar ilerleyememiştir.

Saraylarda görkemli bir yaşam sürmeye başlayan papalar, bu yaşantının giderlerini karşılamak için Hristiyan halktan para toplamış ve kilise topraklarından belirli oranlarda vergi almıştır. Bu topraklara piskopos, kardinal veya rahip atama yoluyla ruhban sınıfı daha da zenginleşerek güç kazanmıştır. Buna karşın merkezî otoritenin güçlü oluğu Fransa ve İngiltere gibi ülkelerde ise Papalığın etkisi alt düzeyde olmuştur.

RÖNESANS

"Yeniden doğuş" anlamına gelen Rönesans, XV. yüzyılın sonunda İtalya'da başlamıştır. Rönesans, Avrupa ülkelerinde görülen bilim, güzel sanatlar ve edebiyat alanındaki gelişmeleri ifade eder. Bu dönemde, Avrupa'da radikal değişimler yaşanmıştır. XIV. Yüzyıldan itibaren bazı bilim insanları Yunan ve Roma dönemine ait kaybolmuş veya unutulmuş el yazmalarını araştırmış ve yayımlamıştır. Avrupalılar bu eserleri İslâm dünyası aracılığıyla unutmaktan kurtulmuş ve yeniden hatırlamıştır. Roma, Venedik ve Floransa'da ilk akademiler ve halk kütüphaneleri açılmıştır. Bu çalışmaları yapan aydınlar daha sonra hümanist olarak adlandırılmıştır. Hümanist akım; şair ve yazar Petrarca ile başlamış ve hümanistlerin çalışmaları, matbaanın gelişimi ile daha da yaygınlaşmıştır.

REFORM

Reform, XVI. yüzyılda Katolik Kilisesi'ne bağlı bir kısım hümanist din adamının kiliseye karşı yapmış olduğu dinsel harekettir. Reform hareketi Almanya'da başlamış daha sonra Fransa, İngiltere ve diğer Avrupa ülkelerinde etkili olmuştur. Ruhban sınıfında reform yapılması gerektiğini savunan hümanistler, yeni bir din oluşturma iddiasında olmamışlardır.

Reform'u Hazırlayan Koşullar Nelerdir?

- Hümanizm sayesinde, Hristiyanlığın kaynaklarına inilmesi ve serbest düşüncenin yayılması,
- Matbaanın yeni fikirleri geniş halk kitlelerine yayması,
- Papalık 'ta çöküşün hızlanması ve ıslahat düşüncesinin yayılmasıdır.

Reformu başlatan kişi Katolik Kilisesi'ni eleştiren fikirleriyle öne çıkan Alman din adamı Martin Luther'dir.

Protestanlığın ortaya çıkması ile Papalık, Hristiyanların üzerindeki dinî, politik ve ekonomik üstünlüğünü kaybetmiştir. Böylece Hristiyanlığın devlet ve toplum hayatındaki etkisi azalmış ve sekülerleşme adı verilen kavram ortaya çıkmıştır.

SORULAR

1- Aşağıdakilerden hangisi Rönesans'ın sebeplerinden biri değildir?

A) Kilisenin bozulması ve din adamlarının keyfi uygulamaları
B) Hümanizmin yaygınlaşması
C) İlk çağ Yunan felsefesinin incelenmesi
D) Bilimsel eserlerin batı dillerine tercüme edilmesi
E) İstanbul'un fethiyle bazı bilginlerin Avrupa'ya gelmesi

Cevap: A

2- Reform hareketlerinin düşünce ve fikir alanındaki sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Feodal yönetim zayıfladı.
B) Mezhep birliği parçalandı.
C) Mezhep kavgaları başladı.
D) Skolastik düşünce zayıfladı.
E) Yeni mezhepler ortaya çıktı

Cevap: D

3- Reform hareketinin başlamasında matbaanın geliştirilmesi, Rönesans'ın etkisi, Katolik Kilisesi'nde ortaya çıkan bozulmalar etkili oldu. Katolik Kilisesi'nin, din dışı işlerle uğraşması, endüljans, aforoz, eterdi, engizisyon, günah çıkarma gibi güç unsurlarıyla halkın mallarına el koyması gibi nedenlerle Katolik Kilisesi'ne olan güven azalmıştır.

Bu paragrafa göre reformun doğmasında ve gelişmesinde aşağıdakilerden hangisi etkili olmamıştır?

A) İncil'in milli dillerde temel ilkelerin ortaya konulması.
B) Din adamlarının giderek görevlerinden uzaklaşmaları.
C) Kilisenin eleştirel düşünceyi desteklemesi.
D) Katolik Kilisesi'nin gücünü halka karşı kullanması.
E) Halkın giderek ekonomik gücünü kaybetmesi.

Cevap: C